

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání
zpracován podle Kurikula podpory zdraví v mateřské škole

MATEŘSKÁ ŠKOLA
Lyčkovo náměstí 6 / Pernerova 29
PRAHA 8

„Smysluplná cesta ke zdraví“

Platnost dokumentu: od 1. 1. 2020

Schváleno na pedagogické radě dne 8. ledna 2020

Č. j.: LN20/2020

Platnost dokumentu do 1. 1. 2023

Školní vzdělávací program vychází z definice: „Kurikulum je obsah veškeré zkušenosti, kterou žáci získávají ve škole a v činnostech ke škole se vztahujících, její plánování a hodnocení.“ (Průcha J., Pedagogický slovník, 2013, s. 137)

Toto kurikulum je určeno nejen pro učitele, ale i ostatní zaměstnance mateřské školy, kteří se podílejí na jeho tvorbě, rodiče, děti, ale i pro partnery ZŠ a MŠ.

Obsah školního kurikula

I.	Představení školy	5
	I. 1. Základní údaje	5
	I. 2. Charakteristika	5
	I. 3. Uspořádání tříd	6
	I. 4. Způsob hospodaření	6
	I. 5. Personální zabezpečení	7
II.	Organizace vzdělávání	8
	II.1. Organizace v průběhu dne	8-9
	II.2. Rozšiřující aktivity	9-10
	II.3. Nově vzniklé tradiční rituály	11-13
III.	Charakteristika programu	14
	III.1. Filozofie vzdělávacího programu a dva integrující principy	15-17
	III.2. Dlouhodobé záměry rozvoje	18
IV.	Podmínky vzdělávání - neformální kurikulum	19
	IV.1. Učitelka podporující zdraví	19
	IV.2. Věkově smíšené skupiny	20
	IV.3. Rytmický řád života a dne	20
	IV.4. Tělesná pohoda a volný pohyb	20-21
	IV.5. Zdravá výživa	21
	IV.6. Spontánní hra	22
	IV.7. Podnětné věcné prostředí	22-23
	IV.8. Bezpečné sociální prostředí	23
	IV.9. Participativní a týmové vedení	23-24
	IV.10. Partnerské vztahy s rodiči	24
	IV.11. Spolupráce MŠ se ZŠ	24-25
	IV.12. Začlenění MŠ do života obce	25
	IV.13. Podmínky pro vzdělávání dětí s SVP	25
	IV.14. Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let	26
	IV.15. Podmínky pro vzdělávání nadaných dětí	26
V.	Obsah vzdělávání - formální kurikulum	27
	V.1. Téma	27

	V.2. Podtémata	27-31
	V.3. Tematické části	31-32
VI.	Evaluace	33
	VI.1. Evaluace třídního kurikula	33-34
	VI.2. Evaluace školního kurikula	35
VII.	Přílohy	36

I. Představení školy

I. 1. Základní údaje

Mateřská škola Lyčkovo náměstí byla zřízena k 1. 7. 2001 jako součást příspěvkové organizace Základní škola a mateřská škola, Praha 8, Lyčkovo náměstí 6.

Součástí mateřské školy je detašované pracoviště v ulici Pernerova 29, které bylo zřízeno k 1. 1. 2016

Její identifikační údaje:

IČ: 604 33 230

IZO: 150 006 110

Adresa: Lyčkovo náměstí 6/460, Praha 8 – Karlín, 186 00

Telefon: 221 779 674

e – mail: : skola@zs-ln.cz,

web:<http://praha8.cz>

Webové stránky:

Ředitel školy: Mgr. Jan Korda

Zástupkyně ředitele pro MŠ: Petra Motyčková

Zřizovatel školy: Úřad MČ Praha 8, Zenklova 35, 180 48 Praha 8 - Libeň

Spoluautoři a realizátoři programu: učitelky MŠ Lyčkovo náměstí

I. 2. Charakteristika mateřské školy

Mateřská škola sídlí v secesní budově Základní školy na Lyčkově náměstí a od ledna 2016 také v budově ZŠ a MŠ Pernerova 29. Od září 2016 je celková kapacita MŠ v 6 třídách (2 třídy na Lyčkově náměstí a 4 třídy v Pernerově ulici) 142 dětí. Součástí MŠ Lyčkovo nám. 6 je školní kuchyně s jídelnou, která vaří pro děti z Lyčkova náměstí (Bílá a Fialová třída). Pro děti MŠ v Pernerově ulici připravuje a dováží jídlo firma Česká jídelna www.ceskajidelna.cz. Odhlašování a přihlašování jídel v obou MŠ provádí rodič pouze elektronicky přes www.strava.cz.

Interiér budovy je využit tak, aby si zachoval historickou hodnotu, ale zároveň aby zabezpečil plynulý chod MŠ. Řešení interiéru umožňuje uspokojování potřeby pohybu dětí, vzájemnou komunikaci mezi dětmi z různých tříd, využívání chodeb pro hry a pohybové aktivity dětí. Každá třída je označena jménem jedné z barev, které jsou součástí loga mateřské školy. V budově MŠ Pernerova je možnost využít tělocvičnu k rozvoji pohybových dovedností, spontánních aktivit a obratnosti dětí. Součástí budovy MŠ Lyčkovo nám. je nově zrekonstruovaná zahrada, která je vybavena herními prvky pro různorodé aktivity dětí všech věkových kategorií a slouží k uspokojování pohybových i relaxačních potřeb dětí předškolního věku. Zahrada MŠ Pernerova vstupuje do projektu: „Přírodní zahrada“, jehož podstatou je rekonstrukce zahrady tak, aby její vyžití korespondovalo se ŠVP.

I. 3. Uspořádání tříd

Kapacita školy je každoročně naplňována na maximum. Děti jsou rozděleny do věkově smíšených skupin. Při rozdělování dětí do jednotlivých tříd se snažíme respektovat přání rodičů. Při vytváření heterogenních skupin (věkově smíšené skupiny) dbáme na vyváženost zařazení dětí podle věku a pohlaví, rovnoměrné zastoupení dětí s odlišným mateřským jazykem. Sourozenci bývají zpravidla spolu v jedné třídě.

V každé třídě je zapsáno 20 – 25 dětí. Během jednoho školního roku zhruba 1 až 3 děti odejdou a přijdou nové.

Ve všech třídách jsou vytvořeny herní koutky, které podporují a umožňují dětem jejich všestranný rozvoj a seberealizaci.

I. 4. Způsob hospodaření

Od 1. 7. 2001 je mateřská škola zřízena jako příspěvková organizace s právní subjektivitou. Vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Při hospodaření se státními prostředky to znamená, že škola sama plánuje vybavení školy – pořizování majetku, jeho opravy a údržbu, zajišťuje dostatek učebních pomůcek, hraček, materiálu pro činnosti dětí, ale i dostatek studijní literatury pro učitelky, účast na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků atd.

Podmínky pro vzdělávání dětí se neustále zkvalitňují a tím je v mateřské škole spoluvytvářeno bezpečné klima.

I. 5. Personální zabezpečení

Filozofii školy podle školního vzdělávacího programu realizuje 17 pedagogických pracovníků, z toho 1 zástupkyně ředitele, 2 vedoucí učitelky, 10 učitelek a z toho 4 asistentky pedagoga. Z nepedagogických pracovníků 4 provozní zaměstnanci, 5 kuchařek a 1 vedoucí školní jídelny.

Pedagogický sbor má předepsanou pedagogickou způsobilost. Všechny učitelky mají zájem o další odborný růst, využívají možnosti dalšího vzdělávání.

II. Organizace vzdělávání

II. 1. Organizace v průběhu dne

Detailně se tímto bodem zabývá Školní řád, který je přílohou tohoto dokumentu. Rámcové uspořádání dne je následující (pouze doba jídla je neměnná, čas ostatních činností je možné aktuálně upravit):

6,30 - 7,30

scházení se dětí v určené třídě - volná hra

7,30

děti přecházejí s učitelkou do svých kmenových tříd

7,30 – 9,30

spontánní hra a nabízené činnosti

8,40 - 9,20

dopolední průběžná svačina ve všech třídách

9,30 - 10,00

komunitní kruh, diskuzní kruh, vzdělávací kruh, tematické činnosti, společný úklid třídy

9,30 - 11,30

odchod na pobyt venku, jeho čas je ovlivněn aktuálním počasím. Při příznivém počasí odchází děti ven dříve, kde se mohou věnovat tematickým činnostem. Čas do oběda je využit k pobytu na školní zahradě, k návštěvám dětských hřišť, k vycházkám do okolí Karlína, seznamování s památkami Karlína a hlavního města Prahy, k návštěvám muzeí, galerií atp.

11,30 až 12,30

oběd dětí

strava je pestrá a vyvážená. Děti si samy nalévají pití a berou zeleninový či ovocný salát. Velikost své porce konzultují s kuchařkou.

V čase od 12,15 - 12,45

individuální odchody dětí z MŠ po obědě

12,30 – 14,30

relaxace dětí na lehátkách (všechny věkové skupiny) s respektem k potřebám dětí, individuální klidové činnosti s dětmi s nižší potřebou spánku, předškolní příprava děti se věnují činnostem zacíleným na jejich věkovou skupinu,

respektujeme individuální potřebu odpočinku

14,00 – 14,30

odpolední průběžná svačina ve všech třídách

14,00 – 17,00

vyzvedávání dětí z MŠ

Po svačině probíhá volná hra nebo se děti věnují nabízeným činnostem. V případě příznivého počasí pobyt na školní zahradě. Rozcházení dětí venku na školní zahradě nebo od 16,00 do 17,00 hodin ve třídě určené k rozcházení.

Veškeré nabízené činnosti, aktivity a působení ze stran učitelů během celého dne jsou zaměřené na rozvoj osobnosti dítěte v oblasti biologické, psychologické, sociálně-kulturní, interpersonální a environmentální.

Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů v každé třídě: vycházky mimo budovu MŠ, výlety, tradice tříd, adaptace dětí a různé činnosti dle třídních vzdělávacích programů.

II. 2. Rozšiřující aktivity

- skupinová práce s dětmi s odlišným mateřským jazykem 1 x týdně
- individuální logopedická péče pro děti s IVP (Individuální vzdělávací program)
- jóga pro děti 1 x za čtrnáct dní
- využití Srncova sálu v Sokolovně Libeň (leden – březen)
- plavecký výcvik pro děti z nejstarší věkové skupiny – bazén Olšanka (leden – květen)
- sportovní hry pro děti z nejstarší věkové skupiny (říjen – květen, 1 x týdně)
- kurz anglického jazyka pro děti z nejstarší věkové skupiny (říjen – květen, 1 x týdně)
- FIE - Feuersteinova metoda instrumentálního obohacování,
<http://www.atc-feuerstein.cz/rubrika/30-o-metode/index.htm>
- Karlínské Spektrum – Zpívánky pro předškoláky a keramika
- Canisterapie 3 x ročně

AKTIVITY V MŠ:

ZÁŘÍ	<p><u>Adaptace dětí ve třídách</u> možnost využití adaptačního programu</p> <p><u>Společné a individuální třídní schůzky</u></p>
ŘÍJEN	<p><u>Pasování předškoláků ve třídách - přechodový rituál - předávání triček</u> (dopolední akce)</p> <p><u>Logopedická depistáž ve všech třídách</u></p>
LISTOPAD	<p><u>Podzimní mečeche</u> akce organizovaná Spolkem rodičů podvečerní setkání rodičů, dětí a učitelek</p>
PROSINEC	<p><u>Mikulášská</u> - dopolední akce ve třídách, spolupráce s 9. ročníky ZŠ</p> <p><u>Zdobení vánočních stromků ve třídách</u> podvečerní setkání rodičů, dětí a učitelek</p> <p><u>Adventní trhy v MŠ a ZŠ</u></p> <p><u>Vánoční koncert v kostele sv. Cyrila a Metoděje - pro rodiče a blízké</u></p> <p><u>Vánoční nadílka ve třídách - dopolední akce</u></p>
LEDEN	
ÚNOR	<p><u>Konzultační hodiny pro rodiče předškoláků s předáním diagnostiky</u></p> <p><u>Testy školní zralosti</u> budova LN - Bílá a Fialová třída budova PE - Žlutá a Modrá třída - Zelená a Červená třída</p> <p>v den testování v době: 14:00 - 17:00h předávání výsledků rodičům od speciálních pedagogů v MŠ</p> <p><u>Škola NANEČISTO - organizovaná ZŠ</u> informace o přihlášení na webu ZŠ</p>
BŘEZEN	<p>Ukončení školy NANEČISTO</p> <p><u>Vynášení MORANY</u> akce organizovaná Spolkem rodičů podvečerní setkání rodičů, dětí a učitelek</p>
DUBEN	<p><u>Zápis do Základní školy - Lyčkovo nám.</u> informace na webu ZŠ</p> <p><u>Velikonoční trhy v MŠ -charitativní akce</u></p>
KVĚTEN	<p><u>Den maminek a rodin</u> odpolední rodinné setkání - individuální třídní akce</p> <p><u>Zápis do mateřské školy (informace na webu MŠ)</u></p>
ČERVEN	<p><u>Den dětí</u> - spolupráce se ZŠ dopolední akce organizovaná 9. ročníky ZŠ</p> <p><u>Rozloučení s předškoláky - koncert a šerpování dětí</u> odpolední akce pro rodiny</p> <p><u>Závěrečný PIKNIK</u> akce organizovaná Spolkem rodičů podvečerní setkání rodičů, dětí a učitelek</p>

II. 3. Tradiční rituály v MŠ

Interakční rituál

- při příchodu a odchodu ze školky se zdravíme podáním ruky, podporujeme oční kontakt a používáme sníženou polohu: dítě – učitel
- ve třídě se všichni oslovujeme jménem, včetně třídních učitelek a provozních zaměstnankyň

Sezonně podmíněné rituály

- **Narozeninové oslavy** – narozeninové dopoledne patří oslavenci, děti kreslí přání, kde je připsán dětský komentář, oslavenec si vyrobí korunu, děti společně připraví slavnostní pohoštění, které donesl oslavenec (čerstvé ovoce a zelenina, sušené ovoce), obrázky, přání od dětí a fotografie z narozeninové oslavy jsou svázané do knížky, kterou si oslavenec s drobnými dárky odnáší domů
- **Podzimní drakiáda** – odpolední setkání rodičů a dětí
- **Podzimní mecheche** – akce organizovaná Spolkem rodičů – podvečerní setkání rodičů, dětí a učitelek
- **Památka zesnulých** – Dušičky – dopolední rituál „Všichni moji blízcí“ – společně vzpomínáme na svou rodinu, na všechny její členy, které známe, i na ty, které jsme nepoznali, nebo již nežijí, rituál je zaměřen na podporu sounáležitosti a vztahů v rodině
- **Sv. Martin** – dopolední rituál, svatomartinský příběh nám přináší téma soucitu, rozdělení se a otvírá náš pohled k potřebným i mimo okruh našich nejbližších a rodiny. Ve třídách děti pečou svatomartinské rohlíčky, vyrábějí lucerničky, podkovy, společně vytváří postavu sv. Martina a bílého koně
- **Mikulášská nadílka** – spolupráce s dětmi ze ZŠ – 9. ročník, postavu Mikuláše ztvárňuje dospělá osoba a ostatní postavy žáci, nadílka probíhá individuálně ve třídách, děti dostávají od Mikuláše nadílku v podobě kornoutů se sušeným ovocem
- **Nákup živého vánočního stromu dětmi** – ve všech třídách probíhá nákup vánočního stromu

- **Zdobení vánočního stromu ve třídě s rodiči** (tvořivé dílny), společné rozsvícení vánočního stromu – probíhá v každé třídě
- **Vánoční trhy** – během adventního času děti tvoří drobné dárky, jejichž prodejem přispívají na charitativní účely, společné rozsvícení vánočních stromů v obou budovách ZŠ a MŠ
- **Vánoční koncert** – probíhá v kostele sv. Cyrila a Metoděje v Karlíně – společné zpívání koled se všemi dětmi MŠ
- **Vánoční nadílka ve třídách** – pro každé dítě čeká pod stromečkem knížka, odpovídající každé věkové skupině
- **Masopust** – tvoření kostýmů a masek s tematickým zaměřením, dopolední rej masek
- **Vynášení Morany** – loučení se zimou, vítání jara - akce organizovaná Spolkem rodičů – podvečerní setkání rodičů, dětí a učitelek
- **Velikonoční trhy** – během jarního času děti tvoří drobné dárky, výtěžek z trhů přispívá na základní vzdělání dívky Caroline z Ugandy (organizace adopce na dálku)
- **Oslava Dne rodiny, matek a otců** – společné setkání dětí a rodičů v okolí budovy MŠ
- **Den dětí** - spolupráce s dětmi ze ZŠ – 9. ročník, žáci připraví pro děti hravé a nesoutěživé dopoledne
- **Závěrečný PIKNIK** - akce organizovaná Spolkem rodičů – odpolední setkání rodičů, dětí a učitelek

Přechodové rituály

- **Pasování předškoláků** – na podzim jsou nejstarší děti ze skupiny pasovány na předškoláky, v každé třídě proběhne slavnost, při které dostanou předškoláci tričko s logem MŠ
- **Rozloučení s předškoláky** – rodinná slavnost s koncertem dětí, předškoláci dostanou šerpu s logem školy a knihu na památku

Kulturní akce: divadlo pro děti – zpravidla jednou za měsíc přijíždí divadlo za dětmi do mateřské školy (budova MŠ Lyčkovo nám. a MŠ Pernerova), předškoláci jednou měsíčně vyjíždí do divadel nebo do galerií, muzeí atp.

Výlety – v jarních měsících, většinou od dubna, jezdíme na polodenní a celodenní výlety do blízkého i vzdálenějšího okolí Prahy (např. Čimický háj, Ďáblický háj, Riegrovy sady, Prosecké skály, Vítkov, Malešický vodní svět, Roztoky, Malá a Velká Chuchle, Gutovka atd.)

III. Charakteristika programu

III. 1. Filozofie vzdělávacího programu a dva integrující principy

Od 1. 9.2017 MŠ pracuje podle modelového projektu pro podporu zdraví v mateřských školách (Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole).

Hlavní myšlenkou naší MŠ je vytvářet pro děti podnětné a radostné prostředí, ve kterém spolu s rodiči rozvíjíme osobnost každého dítěte s respektem k jeho věkovým i vývojovým zvláštnostem v momentální životní etapě podle zásad zdravého životního stylu.

Stěžejním cílem programu Škola podporující zdraví a jeho kurikula je, aby se děti již od mateřské školy naučily postojům, které spočívají v úctě ke zdraví a praktickým dovednostem chránícím zdraví. Zdraví není jen nepřítomnost nemoci. Je to subjektivní pocit životní pohody, souladu, harmonie, který si uvědomujeme podle míry své zralosti.

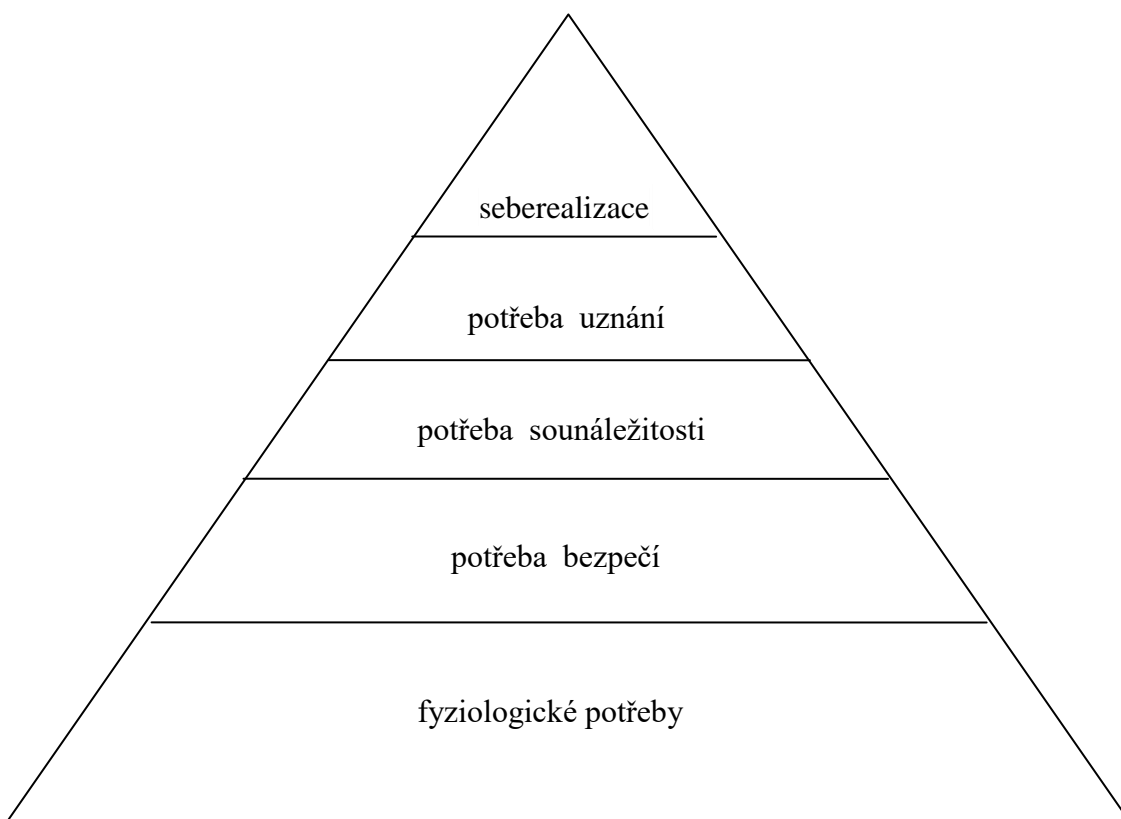
Při všech činnostech vedeme děti k samostatnosti, podpoře sebeobsluhy, komunikaci a posilování sebevědomí dítěte. Děti mají samostatnost při výběru her, činností, samostatná je obsluha při stolování a pitném režimu.

Je pro nás důležité, aby kroky, které děláme, byly podporovány rodinnou výchovou.

Základními principy kurikula PZMŠ jsou:

1. Respekt k přirozeným lidským potřebám jednotlivce v celku společnosti a světa

- na základě diagnostiky každého dítěte se snažíme naplňovat potřeby jednotlivých dětí podle Maslowovy hierarchie potřeb

- daří se naplňovat potřeby z nižších pater Maslowovy hierarchie, tzn., že děti odpočívají podle svých potřeb, nejméně ½ hodiny, mají možnost dokončit činnosti podle svého tempa, na WC chodí na základě vlastních potřeb...

- vyvarujeme se všeobecného hodnocení („šikovný, hodný, zlobivý“ atd.) a nahrazujeme je věcnou zpětnou vazbou – tzn., že popisujeme činnosti, situace a chování dětí
- všichni (děti, učitelé, zaměstnanci školy i rodiče) dodržují společně vytvořená pravidla soužití,
- sledujeme individuální a věkové zvláštnosti dětí a vedeme o pokrocích dětí a jejich vývoji záznamy.

2. Rozvíjení komunikace a spolupráce

- komunikace je předpokladem spolupráce, spolupracujeme se všemi, kterých se to týká

Pravidla komunikace

- a. při komunikaci s dětmi snižovat polohu a dodržovat oční kontakt,
- b. vytvořit pocit bezpečí (nevyvolávat komunikací strach, úzkost),
- c. projevovat uznání (nezesměšňovat, nesnižovat sebedůvěru), odměny a negativní hodnocení nahradit věcnou zpětnou vazbou,
- d. povzbuzovat, motivovat k osobnímu vývoji, vyhýbat se manipulacím,
- e. při vyjadřování pocitů používat JÁ výroky, při komunikaci se dívat vzájemně do očí
- f. činnosti a situace nehodnotit obecně,
- g. dát dětem prostor k vlastnímu vyjádření (motivujícími otázkami, vhodnou organizací činností, umožňovat dětem vzájemnou komunikaci, dávat dětem prostor k vlastnímu vyjádření (je víc slyšet děti než učitelku), přispívat k pocitu sounáležitosti,
- h. projevovat empatii (dávat dítěti svou účast, opakovat obsah sdělení, abychom dítě ubezpečili, že jsme rozuměli).

Pravidla naslouchání

- i. věnovat hovořícímu plnou pozornost,
- j. to, co slyšíme, nehodnotit, neposuzovat, vykládat si pouze popisně,

- k. ptát se, abychom porozuměli, na otázky si neodpovídáme sami, nechme odpovídat hovořícího,
- l. pravidelně zařazovat komunitní kruh.

Pravidla spolupráce

- m. učit děti spolupracovat a domlouvat se ve hrách, obracet se k dospělým o pomoc v potřebných situacích,
- n. rozvíjet kooperativní hry (nejsou totožné se společnou hrou),
- o. zařazovat symbolické hry, příběhy aj.,
- p. respektovat pravidla soužití (pravidla třídy, pravidla kruhu),
- q. organizovat činnosti tak, aby děti měly možnost prožívat sociální zkušenosti, možnost realizovat se,
- r. konflikty řešit konstruktivně,
- s. motivovat děti ke spolupráci, která vede děti ke společnému cíli (nalézání vztahů, prožitků sounáležitosti, ale i schopnosti vyrovnat se s neúspěchem).

ZÁMĚRY:

- podporovat děti v návrzích aktivit,
- spoluúčast dětí na tvorbě TVP,
- zefektivnění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných,
- vytvoření podmínek pro děti mladší tří let.

III. 2. Dlouhodobé záměry rozvoje

Poslání naší MŠ:

Vytvářet v MŠ prostředí pohody prostřednictvím vzájemné spolupráce, součinnosti, empatie, komunikace dítě- dítě, dítě – dospělý, dospělý – dítě, dospělý – dospělý.

Rozvíjet partnerské vztahy s rodiči na základě vzájemné důvěry, tolerance, respektu, otevřenosti a informovanosti. Vést děti ke zdravému životnímu stylu, k vědomí osobní odpovědnosti za vlastní zdraví i za stav svého nejbližšího okolí. Zlepšovat tělesnou zdatnost a rozvíjet pohybové schopnosti.

Závazným dokumentem, kde jsou vyjádřeny kompetence člověka žijícího ZŽS (zdravý životní styl), je kniha Miluše Havlínové a kol. Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole (Portál, 2006). Tímto materiálem se učitelky řídí.

Snažíme se, aby bylo předškolní vzdělávání prováděno celostně a pokrývalo všechny oblasti rozvoje dětské osobnosti.

- **Biologická** – dítě zná svoje tělo a využívá je dle svých možností k dalšímu vývoji motoriky a samostatně vykonává běžné denní potřeby.
- **Psychologická** – dítě si uvědomuje svoji identitu, umí vyjádřit své pocity a přání, přiměřeně řeší problémy a důvěřuje si. Je schopno se na určitou dobu soustředit.
- **Interpersonální** – dítě navazuje kamarádské vztahy, je schopno komunikovat bez zábran, srozumitelně, umí naslouchat. Dokáže přijmout autoritu cizí osoby.
- **Sociálně-kulturní** – dítě respektuje pravidla, orientuje se v nejbližším okolí, chápe různé sociální role.
- **Environmentální** – dítě vnímá různorodost světa a zaujímá k němu kladný postoj, chápe, že prostředím je všechno kolem nás, lidé, společnost, příroda. Je odpovědné za důsledky svého chování ve vztahu k prostředí, učí se takovým dovednostem, které chrání, tvoří a pečují o přírodu.

IV. Podmínky vzdělávání - neformální kurikulum

V této části je uvedena charakteristika podmínek, tak jak jsou v naší MŠ postupně realizovány. Současně se zde objevují záměry, jak podmínky zlepšit a tak zkvalitnit úroveň vzdělávání.

IV.1. Učitelka podporující zdraví

- ✓ je nositelem filosofie MŠ a záleží hlavně na ní, zda se naplní kurikulum MŠ,
- ✓ snaží se u sebe rozvíjet zdravý životní styl,
- ✓ učitelka zkvalitňuje svůj vztah k dětem, věnuje se poznávání jejich individuality, respektuje osobnost každého dítěte, přijímá dítě jako partnera,
- ✓ preferuje dialog s dítětem a dodržování pravidel před direktivními příkazy
- ✓ dává dětem empatickou odezvu,
- ✓ využívá pozitivní komunikaci – nepoužívá zápory,
- ✓ při vzdělávacích činnostech využívá nových přístupů a metod tak, aby byla facilitátorem (průvodcem) života dětí, jejich partnerem,
- ✓ vzdělává se, využívá dalšího vzdělávání k rozšiřování poznatků v oblasti pedagogické, psychologické, ale i oblasti rozvoje zdravého životního stylu,
- ✓ prohlubuje dovednosti z rámce profesních kvalit učitele,
- ✓ má profesní zájem o každé dítě, pozoruje ho, svá pozorování a zjištění konzultuje s jeho rodiči,
- ✓ svým životním stylem se snaží jít dětem příkladem,
- ✓ svým působením se dítě snaží posouvat z již dosažené úrovně dále.

ZÁMĚRY:

- při práci dbát na dodržování hlasové hygieny (využívat přiměřený hlasový projev),
- vyhýbat se laskavé manipulaci,
- absolvování kurzu „Respektovat a být respektován“ – celý pedagogický tým,
- vytvoření osobního portfolia pedagoga – zhodnocení vlastní pedagogické práce v určitém časovém úseku, využití supervize.

IV.2. Věkově smíšené třídy

- ✓ mateřská škola vytváří podmínky, které se co nejvíce přibližují struktuře velké rodiny a jsou nejpřirozenější pro rozvoj socializace a sociálního učení dětí,
- ✓ čím větší je rozdíl mezi dětmi, tím bohatší a pestřejší jsou kontakty mezi nimi, získávají větší příležitost k přirozené nápodobě, k rozvoji jazyka, komunikace a spolupráce,
- ✓ věkové skupiny jsou ve třídách zastoupeny rovnoměrně dle možností,
- ✓ děti dochází po celou dobu docházky do stejné třídy – se stejnými kamarády i učitelkami.

ZÁMĚRY:

- podporovat u dětí učení se navzájem,
- vytvářet nabídku činností pro všechny věkové skupiny, skupinově a individuálně,
- rovnoměrné heterogenní rozdělení dětí ve třídách (dívky, chlapci).

IV. 3. Rytmický řád života a dne

- ✓ program dne, jeho časové uspořádání vychází z potřeb dětí,
- ✓ v průběhu dne mají děti dostatek času na spontánní činnosti,
- ✓ řízené činnosti organizujeme skupinově nebo individuálně.

ZÁMĚRY:

- odstraňovat dobu čekání a prostojů ve prospěch činností zaměřených na rozvoj hudebně-pohybových a jazykových dovedností,
- pro plynulou organizaci celého dne využívat třídní rituály (vytvořené individuálně ve třídách společně s dětmi).

IV. 4. Tělesná pohoda a volný pohyb

- ✓ využíváme k pobytu venku co nejvíce školní zahradu a hřiště v blízkém okolí,
- ✓ školní zahradu využíváme k prožitkovým sezonním činnostem (hrabání listí, zametání, odklizení sněhu, pěstitelské činnosti),
- ✓ rozšiřující nabídka pro tělesný a fyzický rozvoj (koloběžky, míče, hokejky na florbal, švihadla...),

- ✓ zařazování pohybových her,
- ✓ podporujeme venkovní aktivity, snažíme se chodit ven za každého počasí, délku pobytu přizpůsobujeme aktuálnímu stavu počasí (děti mají oblečení do deště),
- ✓ zařazujeme cílevědomě zdravotně zaměřená, dechová, psychomotorická a smyslová cvičení.

ZÁMĚRY:

- věnovat více času pobytu venku v odpoledních hodinách,
- odhluchnit tělocvičnu v budově MŠ Pernerova a postupné dovybavení sportovním nářadím,
- zařazovat pohybové hry a činnosti při pobytu venku,
- začít s postupnou rekonstrukcí zahrady MŠ Pernerova, vytvoření „zelené učebny“,
- nabídku činností na zahradách rozšířit o rukodělné činnosti (ponk, venkovní kuchyňka, atd.),
- instalace horolezeckých panelů a matrací budova LN – chodba a budova Pernerova – chodba u modré a žluté třídy.

IV. 5. Zdravá výživa

- ✓ strava je pestrá a vyvážená,
- ✓ preferujeme samostatnost dětí (samostatné nalévání nápoje, výběr porce ovoce a zeleniny, samostatná sebeobsluha při stolování),
- ✓ zajišťujeme pitný režim (děti si vybírají mezi vodou a druhým nápojem – čajem, mlékem nebo ovocným sirupem),

ZÁMĚRY:

- vést děti k ochutnávce nových potravin,
- zařazovat do nabídky činností přípravu zdravých pokrmů s dětmi (např. ovocné a zeleninové saláty aj.),
- podpořit pitný režim ve třídách nákupem dávkovacích barelů,
- nákup polic na kelímky ve třídách,
- méně solit.

IV. 6. Spontánní hra

- ✓ děti mají dostatek herních i pracovních koutů,
- ✓ dáváme přednost variabilním hrám i hračkám, které podněcují fantazii a tvořivost dětí, a přírodním materiálům,
- ✓ děti mají hračky na dohled i na dosah, jsou podnětné, funkční,
- ✓ využíváme vhodných příležitostí k obohacení, rozšiřování a prohlubování her,
- ✓ učitelka dává dost času na ukončení hry, děti jsou předem informovány, kdy se začne uklízet (využívání rituálů),
- ✓ učitelka je v roli facilitátora (průvodce), děti při hře pozoruje a aktivně reaguje na potřeby dětí,
- ✓ vyhýbáme se jakékoli manipulaci s dítětem,
- ✓ hry jsou co nejvíce orientovány do volného prostoru, sezení u stolečků je využíváno jen na činnosti, které to nezbytně vyžadují,
- ✓ děti vedeme k tomu, aby po ukončení hry vracely hračky a pomůcky na své místo,
- ✓ rozestavěné i dokončené stavby mají děti možnost zachovat během celého týdne,
- ✓ v každé třídě je vytvořen prostor pro prezentaci výrobků dětí.

ZÁMĚRY:

- umožnit dětem spolupodílet se na vytváření herních a pracovních koutů,
- dovybavit dle finančních možností herní koutky,
- pravidelné obměňování didaktického materiálu v herních koutcích ve třídách,
- pravidelné páteční uklízení třídy – úklid staveb a třídění kostek podle druhů, vyklízení osobních plastových zásobníků.

IV. 7. Podnětné věcné prostředí

- ✓ třídy jsou kvalitně zařízeny z hlediska funkčního, bezpečnostního i hygienického,
- ✓ školní zahrady jsou vybaveny základními herními prvky, sportovním hřištěm atd.,
- ✓ vybavení tříd se obměňuje a doplňuje,
- ✓ dekorace interiéru školy a třídy dokresluje představy dětí o světě a ukazuje témata, jimiž se mateřská škola při vzdělávání dětí zabývá,
- ✓ kouty pro jednotlivé typy her a činností jsou odděleny do tzv. zón,
- ✓ hračky a pomůcky jsou přístupné dětem, jsou viditelné v otevřených skříňkách,

- ✓ v MŠ je dostatek podnětných hraček (zastoupená škála her pro všechny věkové skupiny v každé třídě),
- ✓ v MŠ je dostatek výtvarného materiálu (pomůcky a materiál používaný každodenně je ve třídách, zásoba v kabinetě),
- ✓ nabídka knih pro děti je pravidelně doplňována.

ZÁMĚRY:

- obměna hraček během roku, několikrát (např. mezi třídami),
- využití piktogramů (fotografií, obrázků) k samostatné orientaci dětí ve třídě a následnému úklidu.

IV. 8. Bezpečné sociální prostředí

- ✓ MŠ je otevřená jak rodičům, tak ostatním partnerům,
- ✓ ve třídách jsou vytvořena pravidla vzájemného soužití,
- ✓ dospělí v MŠ jdou příkladem dětem svým prosociálním chováním,
- ✓ preferujeme ocenění (u dětí i dospělých) před výtkami, kritikou či tresty,
- ✓ jsou vytvořena pravidla organizace v jídelně a školních zahrad.

ZÁMĚRY:

- dotvoření společných pravidel pro hru na chodbách a vzájemné návštěvy ve třídách,
- vytvoření KODEXU – kompetence mezi asistentem pedagoga a učitelem ve třídě.

IV. 9. Participativní a týmové vedení

- ✓ projevuje úctu k lidem a k jejich práci,
- ✓ respektuje názory a náměty svých spolupracovníků,
- ✓ snaží se, aby rozhodnutí mělo podporu většiny,
- ✓ vyváří atmosféru, v níž dospělí nevládnou, ale jsou zde pro děti, rodiče a veřejnost,
- ✓ vedení školy vytváří příležitosti pro předávání zkušeností a konzultace,
- ✓ respektuje názory a náměty svých spolupracovníků,
- ✓ vytváří podmínky pro další studium,
- ✓ je spravedlivé v hodnocení lidí a oceňování jejich výsledků,
- ✓ k hodnocení zaměstnanců využívá společně vytvořených kritérií,

- ✓ zveřejňuje pravdivé informace o tom, co je skutečně realizováno,
- ✓ vedením školy jsou podporovány nápady, které korespondují s novou filozofií školy.

ZÁMĚRY:

- vytvoření kvalitního, spolupracujícího týmu všech zaměstnanců MŠ,
- podpořit účast učitelek a asistentek pedagogů na pracovní skupině (podle potřeby),
- motivovat učitelky k dalšímu profesnímu růstu,
- při řešení situací maximálně využívat osobního kontaktu,
- podpořit efektivní komunikaci a spolupráci všech zaměstnanců MŠ.

IV. 10. Partnerské vztahy s rodiči

- ✓ rodiče mohou citlivě vstupovat do tříd,
- ✓ rodiče se účastní aktivit mateřské školy,
- ✓ konzultujeme s nimi vzdělávací záměry a individuální pokroky dětí,
- ✓ rodiče jsou předem pravidelně informováni o akcích, které MŠ pořádá,
- ✓ 1x ročně se mohou rodiče vyjádřit formou evaluačního dotazníku,
- ✓ MŠ podporuje Spolek rodičů.

ZÁMĚRY:

- využívat odbornosti a dovednosti rodičů pro obohacení jednotlivých tematických částí práce,
- vytvořit knihovnu pro rodiče ve třídách, půjčovat odbornou literaturu,
- nabídnout rodičům individuální konzultační hodiny,
- informovat rodiče o možnosti sponzorského daru MŠ.

IV. 11. Spolupráce MŠ se ZŠ

- ✓ úzce spolupracujeme se ZŠ Lyčkovo náměstí a ZŠ Pernerova,
- ✓ využíváme prostory ZŠ pro vzdělávání dětí,
- ✓ společná organizace mikulášské nadílky (žáci 9. ročníků),
- ✓ pohybové aktivity pro předškoláky (1x týdně pod vedením p. uč. O. Černého – tělocvična ZŠ Lyčkovo nám. a Pernerova).

ZÁMĚRY:

- seznámit ZŠ s naším vzdělávacím programem „Smysluplná cesta ke zdraví“,
- usilujeme o zpětnou vazbu ze ZŠ.

IV. 12. Začlenění MŠ do života obce

- ✓ zřizovatel je pravidelně seznamován se záměry MŠ a zván na události v MŠ,
- ✓ zaměřujeme se ve vzdělávací činnosti na významná místa v obci.

ZÁMĚRY:

- prezentovat akce MŠ na webových stránkách školy,
- prostřednictvím článků v místním tisku seznamujeme veřejnost s činností MŠ,
- zaměřit se na spolupráce se zřizovatelem, „zviditelnění“ naší MŠ.

IV. 13. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- ✓ mateřská škola je připravena a otevřena vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ve formě integrace v běžných třídách,
- ✓ při vzdělávání dětí spolupracujeme s dalšími odborníky, využíváme služby **Křestaňské pedagogicko - psychologické poradny v Karlíně,**
- ✓ podmínky pro vzdělávání odpovídají individuálním potřebám dětí,
- ✓ uplatňujeme princip diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání,
- ✓ usilujeme o osvojení specifických dovedností na úrovni, která odpovídá individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte.

ZÁMĚRY:

- respektovat a naplňovat individuálně vzdělávací plány,
- rozšiřovat znalosti učitelů v oblasti vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami,
- zajistit dostatek kompenzačních a didaktických pomůcek
- podpořit asistenty pedagogů v dalším vzdělávání.

IV. 14. Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

- ✓ podmínky pro přijetí dvouletých dětí nemáme vytvořeny,
- ✓ pokud je přijato do školky dvouleté dítě, je zařazeno do běžné heterogenní třídy.

ZÁMĚRY:

- postupné dokoupení didaktického materiálu.

IV. 15. Podmínky pro vzdělávání nadaných dětí

- ✓ při vzdělávání mimořádně nadaných dětí školní vzdělávací program zahrnuje možnost rozšíření nabídky aktivit podle schopností, zájmů a nadání těchto dětí,
- ✓ rozvoj a podpora nadaných dětí je zajišťována tak, aby nebyla jednostranná dle jejich nadání, ale aby zaručila pestrost a rozmanitost obvyklé vzdělávací nabídky,
- ✓ konkrétní nabídka činností je zařazena do obsahu třídních vzdělávacích plánů,
- ✓ vytváříme podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti, to platí i pro vzdělávání nadaných dětí,
- ✓ za nadané dítě se považuje to, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových dovedností, v pohybových, manuálních uměleckých nebo sociálních dovednostech,
- ✓ zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb dítěte zajišťuje Křesťanská pedagogicko – psychologická poradna ve spolupráci s mateřskou školou.

ZÁMĚRY:

- rozšíření nabídky didaktického materiálu pro nadané děti,
- rozšiřovat znalosti učitelů v oblasti vzdělávání nadaných dětí.

V. Formální kurikulum – obsah vzdělávání

Formální kurikulum je systematické a promyšlené plánování činností, které učitelka připravuje pro rozvoj jednotlivých dětí na základě jejich dobrého poznání.

V. 1. Téma

Téma se shoduje s filozofií podpory zdraví v MŠ a jeho ústřední myšlenka nás provází všemi podtématy a tematickými částmi, vypracovávanými písemně na třídách v tzv. třídním kurikulu. Obsah vzdělávání je plánován na školní rok. Všechny kompetence jsou rozvíjeny prostřednictvím neformálního kurikula (tzn. podmínek) a v souvislosti s individualizací vzdělávání na základě poznávání dětí a vedení záznamů o jejich vývoji.

V. 2. Podtémata

Vzdělávací obsah je uspořádán do 5 podtémat, která byla odvozena na základě pěti hledisek. Ta vznikla v souladu s osobnostními a celospolečenskými cíli (viz výše), které směřují k výchově nezávislého a zodpovědného člověka, který bude umět žít v harmonii sám se sebou, s ostatními lidmi i s přírodou a bude své prostředí aktivně ochraňovat. Jde v podstatě o pět obecných okruhů, které zasahují všechny oblasti vzdělávání včetně kompetencí, kterých by mělo dosáhnout dítě odcházející z naší MŠ, na základě svých možností.

Jedná se o hlediska *identita, společenství, příroda, aktivita, zdravý životní styl*, která vymezují nabídku činností a charakterizují smysl a obsah jednotlivých podtémat. V rámci daného podtématu budeme dětem vytvářet příležitosti, využívat situace, navozovat události a připravovat takovou vzdělávací nabídku, která se k příslušným hlediskům vztahuje.

Z jednotlivých podtémat s přidělenými kompetencemi budou jednotlivé třídy čerpat náměty, náplň i cíle pro tematické části realizované na třídě. Teprve v nich dojde k námětovému zpřesnění a ke konkretizaci obsahu, neboť budou reagovat na skutečné situace a potřeby dětí.

1. Podtéma: “To jsem já”

Obsah:

poznávání vlastní identity, rozlišování možných rolí, seznamování s tělem, rozlišování pohlaví, poznávání částí těla a jeho funkcí

Kompetence:

- má základní poznatky o lidském těle a jeho hlavních funkcích (1.1),
- chápe, že když je člověk nemocen (krátkodobě, dlouhodobě, akutně, chronicky), nemůže dělat řadu věcí, které dělá rád a které patří k jeho životu (2.4.),
- umí se citově vyrovnat s novými situacemi v rámci běžného života dítěte svého věku (3.4.),
- nemá obavu ze změny, přijímá ji jako běžnou součást života (3.7.),
- má vytvořeny základní návyky sebeobsluhy a osobní hygieny (4.1.),
- dovede označit svoje potřeby (tělesné, psychické, sociální, etické) a přizpůsobit jim své chování (4.2.),
- poznáváním sebe sama vytváří pravdivý obraz o sobě, své identitě, vlastnostech (temperament), sklonech a schopnostech (5.1.),
- chápe, že tělesná aktivita, zdravá výživa, spánek a odpočinek přispívají k dobré náladě a spokojenosti (5.3.).

2. Podtéma: “Nikdy nejsem sám”

Obsah:

poznávání změn a dějů ve společenstvích, kde žije (MŠ, rodina), seznamování s různými profesemi, pěstování tolerance vůči jakékoliv odlišnosti

Kompetence:

- uvědomuje si, že lidé jsou různí a liší se podle řady znaků (pohlaví, věku, jazyka, kultury, etnika, rasy, náboženství, sociálního zázemí, životní úrovně) (1.7.),
- ví, že když řešení problémů přesahuje jeho síly, má se obrátit s prosbou o pomoc na osobu ze svého nejbližšího okolí (3.2.),
- umí vyjádřit, co se mu líbí, co ne, vysvětlit proč (4.6.),
- snaží se ovládat intenzitu emocí, které by škodily jemu nebo okolí (5.2.),

- chápe, že lidé mají různé pocity, emoce a city, dovede je rozpoznávat a pojmenovat (5.4.),
- komunikuje, dokáže se dohodnout i v případě problémové situace, také dát najevo odmítavý názor nebo postoj (5.6.),
- dovede požádat o pomoc, když je v nouzi (5.8.),
- má vytvořené základní návyky společenského chování (6.1.),
- je ochotno vysvětlovat svůj názor i naslouchat jiným (6.2.),
- je schopno elementární spolupráce ve dvojici, skupině dětí (6.4.),
- dovede se vyjádřit a domluvit s dětmi a dospělými (6.5.),
- prožívá vztah k lidem, sounáležitost s různými společenstvími (7.2.),
- uvědomuje si, že každý má nějaká práva a povinnosti (7.4.),
- u druhých respektuje a toleruje potřeby a individuálně odlišné způsoby jejich uspokojování (7.5.).

3. Podtéma: “Zajímám se o okolní svět” Obsah:

seznamování s živou a neživou přírodou – její ochranou

Kompetence:

- má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát (1.5.),
- je zvědavý, má touhu poznávat (3.1.),
- rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti (3.3.),
- v běžných životních situacích předvídá následky a přijímá konkrétní důsledky svých činů, svého chování (4.4.),
- dovede sdělovat události a příhody, které se mu staly (5.5.),
- chce poznávat své okolí, svět (7.1.),
- má zájem pochopit jevy kolem sebe, ptá se (7.6.).

4. Podtéma: “Umím udělat něco pro lepší svět”

Obsah:

praktické řešení problémů, využívání alternativ, třídění a zpracovávání odpadových materiálů

Kompetence:

- rozlišuje lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka a ochranu přírody podporovat, a ty, které mohou zdraví poškozovat (1.4.),
- podporuje konkrétními činnostmi vlastní zdraví i zdraví ostatních, přírody (2.5.),
- k problémům přistupuje aktivně, organizuje své činnosti, nečeká, že jeho problémy bude řešit někdo jiný (3.5.),
- řeší jednoduché problémy, má představu o tom, že většinu problémů může řešit více způsoby (3.6.),
- dovede vyvinout úsilí, pokud chápe smysl své činnosti, vytrvá u ní, dokončuje ji (4.5.),
- má zvnitřněnou potřebu řádu, aktivně se podílí na tvorbě pravidel, přijatá pravidla se snaží plnit (5.7.),
- dovede zvládnout jednoduché zátěže a překážky (5.9.),
- chová se vstřícně a nabízí pomoc tam, kde vidí, že je třeba (6.5.),
- chápe, že svým chováním a skutky nemá omezovat druhého, dbá pravidel soužití (6.6.),
- uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody (6.7.),
- chová se vstřícně a je ochotné pomoci tam, kde je třeba, zvládá jednoduché činnosti v péči o nejbližší prostředí a potřeby druhých (7.3.),
- prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou neživou i živou (7.7.),
- ochraňuje přírodu, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje (7.8)

5. Podtéma: “Zdravě žít, šťastně žít”

Obsah:

osvojování poznatků o tom, co zdraví podporuje, ochrana zdraví před nebezpečnými vlivy

Kompetence:

- a. vnímá, že člověk může mít potíže se zdravím tělesným, ale také duševním a že tyto potíže spolu mohou souviset (1.2.),
- b. rozumí tomu, že způsob, jakým se člověk chová a žije, má vliv špatný nebo dobrý, na jeho zdraví (1.3.),

- c. má vytvořenu představu o pojmu závislost a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, hry na automatech) (1.6.),
- d. vnímá, že všechno na světě má vztah ke zdraví, buď ho podporuje, nebo poškozuje (2.1.),
- e. rozlišuje dobro a zlo a dovede obě etické kategorie vidět ve vztahu ke zdraví (2.2.),
- f. chápe, že zdraví není samozřejmost a musí je chránit (2.3.),
- g. má vytvořenu představu o zdravé životosprávě (2.6.),
- h. odhaduje rizika ohrožující jeho zdraví a bezpečnost (4.3.).

V. 3. Tematické části

Plánování na třídách musí vždy vycházet z diagnostiky dětí a zpětné vazby předcházející tematické části. Je vedeno písemně na formuláři k tomu určeném.

Plánování a realizace tematických částí jsou prováděny podle následujících zásad:

- časové období jednotlivých tematických částí je odvozeno od náročnosti tématu a zpětné vazby dosažených výsledků práce s dětmi,
- kompetence a dílčí cíle jednotlivých oblastí tematické části plánují učitelky ve třídě společně, vychází z 1. tabulky kurikula PZMŠ (2006).
- Plánované činnosti jednotlivých oblastí vychází z podmínek třídy, měly by nést znaky prožitkového učení:
 - **spontaneita** - možnost výběru činností,
 - **objevnost** - činnost je dětem nabízena jako problém, který mají řešit, či objevovat a tvořit něco nového a originálního,
 - **komunikativnost** – je znak, který má spojitost s kooperací (spoluprací), činnosti by měly být naplánovány tak, aby se na nich musela podílet skupina či dvojice dětí,
 - **aktivitu a tvořivost** – nedovolují poskytovat hotové informace či návody, pro tyto znaky je typické prostředí bohaté na různorodé materiály a pomůcky,
 - **celostnost** – při konkrétních činnostech děti zapojují všechny smysly a tak se rozvíjí jejich celá osobnost.

Každodenní nabídka činností by měla odpovídat 7 typům inteligence (Gardner, 1996),

k preferovaným činnostem patří **spontánní hra, experimentace, psychomotorická cvičení, výlety, exkurze, kooperativní hry, práce s encyklopediemi, třídění odpadu, ruční práce s přírodním a odpadovým materiálem.**

- k rozšiřujícím činnostem, za jejichž obsahovou náplň zodpovídají pověřené učitelky, patří **cannisterapie,**
- uplatňujeme metody práce, mezi něž patří **komunitní kruh, tvořivá dramatika, prožitkové učení,**
- učitelky myslí na to, že nejlépe se děti učí od sebe navzájem, takže kdykoli to situace umožňuje, dávají tomuto učení prostor (tzv. sociální učení),
- při výběru **pedagogických metod a obsahu** nabízených činností vychází učitelka z 8 principů ITV (integrovaná tematická výuka):

1. nepřítomnost ohrožení,
2. smysluplný obsah,
3. možnost výběru,
4. přiměřený čas,
5. obohacené prostředí,
6. spolupráce,
7. okamžitá zpětná vazba,
8. dokonalé zvládnutí.

VI. Evaluace

Evaluace (hodnocení v širším slova smyslu) je průběžným procesem, který doprovází tvorbu a realizaci kurikula.

Z pedagogického hlediska je evaluace procesem, který zajišťuje zvyšování kvality vzdělávání. Podmínkou dobré kvality a úspěšnosti je soustavné vyhodnocování procesu a výsledků činnosti. Slouží k rozhodování o dalším postupu při vzdělávání.

Evaluace i autoevaluace vychází z:

- pozorování dětí,
- rozhovorů a anket rodičů,
- rozhovorů a rozborů při pedagogických radách,
- hospitační činnosti vedení školy,
- vzájemných hospitací pedagogů.

VI. 1. Evaluace třídního kurikula

a) Autoevaluace (hodnocení vlastní práce učitelky)

- 1x ročně písemně podle předtištěného manuálu (tj. INDI, rámec profesních kvalit učitele).

b) Zpětná vazba tematických částí

- průběžně vyhodnocujeme, jak zvolené činnosti napomohly naplnění cílů,
- zpětnou vazbu provádíme na základě ukazatelů dosaženého vzdělávání,

c) Vedení záznamů o dětech

- společně s rodiči vypracujeme při nástupu dítěte do MŠ "Vstupní záznam" podle manuálu,
- minimálně 2x do roka zapisujeme vývoj dítěte v jednotlivých oblastech, v případě potřeby do formuláře RoKy,

- s předškolními dětmi provádíme od října testy “Předcházíme poruchám učení”, s výsledky diagnostiky seznámíme rodiče při individuálních konzultačních hodinách a dohodneme se na společném postupu individuálního rozvoje,
- v únoru probíhají školní testy zralosti ve spolupráci s KPPP (testy provádějí speciální pedagogové) testování předškoláků se realizuje pouze se souhlasem rodičů a ti jsou seznámeni s výsledky testů během individuálních konzultačních hodin v odpoledních hodinách,
- společně s rodiči vypracujeme pro děti s odkladem ŠD, pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a nadané děti “**Individuální plány**”, **popř.** diagnostiku podle VTl.

Pro sledování vývoje dítěte je důležité znát výchozí vývojový stupeň dítěte a k němu potom hodnotit pokrok dítěte (nikoliv konfrontovat s úrovní vrstevníků). Mapujeme, v čem je dítě úspěšné. Zjišťujeme, v čem má problémy a z toho vyvozujeme důsledky pro svoji práci s tímto konkrétním dítětem.

d) **Hodnocení třídního kurikula**

2x ročně (pololetí, konec školního roku) provádí společně učitelky na třídách vyhodnocení třídního kurikula.

VI. 2. Evaluace školního kurikula

Realizace školního kurikula se hodnotí průběžně na každé pedagogické radě a pracovní skupině. Podněty jsou dány stávající situací, přicházejí od učitelek jako vyjádření k naplňování vzdělávacích záměrů u svěřených dětí. Vedou k výměně zkušeností, názorů, řešení vzniklých problémů na základě života dětí ve třídě a na základě hodnocení. Na konci školního roku vyplňuje každá učitelka dotazník, jehož smyslem je zjistit, co se ve školním roce podařilo, čím je třeba se zabývat v následujícím školním roce.

Zástupkyně ředitele vyhodnocuje školní kurikulum na základě kontroly:

- průběžné (sledování klimatu ve třídách, záznamů o dětech, projevu dětí, výtvorů dětí, odezvy od rodičů, odezvy od návštěvníků a partnerů MŠ atp.),
- plánované (pravidelná kontrola dokumentace, hospitace).

K evaluaci využívá MŠ na konci školního roku evaluační nástroj INDI MŠPZ.

EVALUACE

PŘEDMĚT EVALUACE:	FREKVENCE EVALUACE:	NÁSTROJE VYHODNOCOVÁNÍ:	VYHODNOCUJEME:	EVALUACI ZPRACOVÁVÁ:
Školní vzdělávací program (ŠVP)	1 x za rok	INDI MŠPZ	naplňování zásad MŠPZ	třídní učitelé, mentorka MŠ
	1 x za měsíc	pedagogická porada	průběžnou realizaci ŠVP	zástupkyně ředitele
	1 x za měsíc dle potřeby	pracovní skupina	formální a neformální kurikulum	vedoucí učitelky
Třídní vzdělávací plán (TVP)	na konci tematického bloku	evaluační tabulka	naplňování klíčových kompetencí a dílčích cílů	třídní učitelky
Diagnostika	Průběžná, 2 x ročně minimálně	RoKy, diagnostika dětí podle B. Sindelárové	vývoj dítěte v jednotlivých oblastech	třídní učitelky
Podmínky školy	1 x za rok	INDI MŠPZ	podmínky vzdělávání	mentorka MŠ
Sledování a hodnocení kvality práce pedagogických zaměstnanců školy	1 x za měsíc	třídní agenda	plánování organizace dne výběr tematických bloků spolupráce s rodiči kulturní akce pro děti	zástupkyně ředitele, vedoucí učitelky
	průběžně	hospitační činnost pozorování	kvalitu a efektivitu práce pedagogických zaměstnanců	zástupkyně ředitele mentorka, vedoucí učitelky
Průběžná analýza a hodnocení vlastní práce pedagogických zaměstnanců	1 x za rok	dotazník rozhovor	schopnost sebereflexe	zástupkyně ředitele
Spolupráce s rodiči	3-4 x ročně	schůzky spolku rodičů	fond rodičů, obsah vzdělávání	hlavní koordinátorka spolku rodičů
	1 x za rok	dotazník pro rodiče	přání a návrhy ze strany rodičů	zástupkyně ředitele
Spolupráce se ZŠ	1 x za rok	spolupráce s učiteli 1. stupně, speciálním pedagogem, logopedem	zpětná vazba ŠVP	jmenovaná třídní učitelka